

Sobre els prolegòmens de la professionalització dels treballadors socials

The prefaces of professionalisation of social
workers

Dr. Miguel Miranda Aranda¹

<https://orcid.org/0000-0003-0307-1472>

Recepció: 03/10/18. Revisió: 09/10/18. Acceptació: 09/10/18

Per citar: Miranda Aranda, M. (2019). Sobre els prolegòmens de la professionalització dels treballadors socials, *Revista de Treball Social*, 215, 53-63. DOI: [10.32061/RTS2019.215.03](https://doi.org/10.32061/RTS2019.215.03)

Resum

En aquest breu article miro d'explicar succintament el context, el significat i la identitat del moviment fabià a través dels Webb, Sydney i Beatrice, la seva originalitat respecte a la resta dels moviments d'esquerres i la seva relació amb els moviments de caritat i reforma social, una qüestió d'especial interès per al treball social.

Paraules clau: Moviment fabià, reforma social, treball social.

Abstract

The aim of this short paper is to outline the context, meaning and identity of the Fabian movement through Sydney and Beatrice Webb, its original nature compared to the remaining left-wing movements and its link with the social reform and charity movements, an issue that is of primary significance to social work.

Keywords: Fabian movement, social reform, social work

---

1 Facultat de Ciències Socials i del Treball. Universitat de Saragossa. mmiranda@unizar.es

Sembla obligat, en primer lloc, explicar d'on ve prové el nom tan estrany d'aquest moviment, fabià. Confesso que la primera vegada que un alumne em va plantejar la qüestió a classe només vaig poder contestar-li que tenia relació amb un general romà, però no li vaig poder donar una resposta més extensa ni justificar aquesta relació. L'endemà, ell i jo havíem investigat la qüestió i ja sabíem moltes més coses. El romà en qüestió es deia Quintus Fabius Maximus, *Cunctator*, «el prudent». D'ell en diuen que es va enfrontar als cartaginesos d'Anníbal a Itàlia l'any 217 aC i que ho va fer de manera reeixida utilitzant tàctiques de guerrilla, assetjant l'enemic sense parar, de manera permanent, atacant i desapareixent, tallant les vies d'aprovisionament quan podia, eludint en tot cas la batalla a camp obert perquè considerava que les forces contràries eren superiors i per tant era previsible la derrota. Va tenir èxit, però els seus compatriotes no van acabar de veure amb bons ulls unes tàctiques tan modernes. No van tenir menys èxit els espanyols en l'anomenada guerra de la Independència contra els francesos, que disposaven d'un exèrcit disciplinat molt superior en força i organització. La lluita de guerrilles ha estat practicada amb més o menys èxit en no pocs escenaris, però pel que sembla el general romà va tenir a veure amb la seva invenció.

L'enemic a batre pels fabians no era altre que el capitalisme. El 1884 neixen declarant, en les Bases Fabianes, que els nous membres havien de signar que volien un altre tipus de societat "emancipant la terra i el capital industrial de la propietat individual i de classe, conferint-los a la comunitat per al benefici general". Neixen discutint qüestions tals com si s'havien de permetre o no els diners en una societat socialista. Deixen constància de tot això als *Fabian Essays in Socialism*.² Neixen identificant-se com a socialistes: "La Societat Fabiana consisteix en socialistes", afirmen. Són socialistes encara que les diferències entre si siguin freqüents i fins i tot conflictives –i duraran al llarg de tota la seva història–. Són socialistes encara que marquin distàncies amb la Federació Democràtica Social Marxista, que optava pels canvis revolucionaris. Primer de tot, els fabians creuen en el poder de les idees. Les idees són l'instrument per canviar el món. Es plantejaven aconseguir les seves finalitats "mitjançant la disseminació general del coneixement respecte a la relació entre l'individu i la societat, en els seus aspectes econòmic, ètic i polític" (Pimlot, 1988).

Es tracta, doncs, de la relació entre l'individu i la societat, que està permanentment en qüestió. Des de l'organicisme evolucionista de Spencer fins al més pur liberalisme, el del *laissez faire*, l'individu desapareixia entre els engranatges del sistema. Per al marxisme, la vida econòmica determinava la de l'individu, però aquest, unit amb els que comparteixen el mateix destí, podia canviar la història. Hobbes, Hegel i la seva teoria de l'Estat, Otto Spann i la psicologia dels pobles, Spengler, Adam Smith i l'Escola de Manchester, Gabriel de Tarde, Durkheim, i Mead i els interaccionistes

2 N'hi ha traducció al castellà editada pel Ministeri de Treball i Seguretat Social a la seva col·lecció Clásicos: Ensayos Fabianos sobre el socialismo (1988).

enriquiran el debat que va des del psicologisme i la preponderància de l'individu al comunitarisme i els intents de síntesis.

A la fi del XIX, les bases del liberalisme, el lliure comerç en l'esfera econòmica al qual concorrien els pobres del món amb la seva força de treball com a únic patrimoni, la profunda creença en l'individualisme i el mínim paper assignat a l'Estat, comencen a entrar en crisi. A principis de segle, França i la seva revolució havia tingut tot el protagonisme però Gran Bretanya va ser, en paraules de John Stevenson (1988, p. 25 i s.), el "taller del món", on van succeir moltes coses importants durant l'època victoriana. Es va començar a qüestionar el lliure comerç en moderar-se el creixement econòmic i aparèixer la competència estrangera i les tarifes duaneres proteccionistes. I a més, recorda aquest autor, les depressions periòdiques portaven la desocupació i, durant la dècada dels vuitanta, vagues i disturbis. En les primeres dècades del XIX havien tingut lloc durs conflictes socials que semblaven superats gràcies a millores substancials –materials i socials–, que s'havien donat en els anys intervencionistes, però aquests conflictes van reaparèixer i el dogma del capitalisme com a manera de producció infal·lible en l'intent de crear riquesa i acabar amb la pobresa es va començar a qüestionar.

En aquestes circumstàncies, la societat fabiana (amb uns vint fundadors) fa els seus primers passos formant part d'un caldo de cultiu en el qual floreix un pensament polític i social que posava en qüestió les bases ètiques i l'efectivitat dels modes de producció capitalistes i la seva capacitat per complir les promeses amb les quals havia nascut. La primera obra que el nucli de fundadors mana imprimir, el primer *Fabian Tract*, es titulava *Why ara the many Poor?* ('Per què hi ha tants pobres?'). El va escriure un pintor de traç gruixut anomenat W. L. Painter i se'n van fer més de cent mil còpies en els anys posteriors. Tot un best seller. Dos anys després de la fundació de l'Associació veia la llum el tractat número 5, *Facts for socialism*, amb pretensions d'establir el seu senyals d'identitat com a socialistes.

S'ha observat sovint, i s'ha observat correctament, que els anys vuitanta i noranta van ser el temps en què van germinar les organitzacions socialistes a la Gran Bretanya... El socialisme no era encara una força a la qual calgués prestar gaire atenció; ningú havia de llegir Marx, perquè la seva Internacional Obrera havia mort a Nova York; però estaven començant a sorgir les formes de propaganda i semblava que el terreny no li seria hostil.³

Els fabians formaran part d'un pensament nou que apareix al final de l'era victoriana i que s'estructura a partir d'una preocupació per la transformació de l'economia i per plantejar-se una nova anàlisi dels problemes socials, de tal manera que la mateixa societat fabiana es desenvoluparà alhora que la seva preocupació per la recerca social. Seguint Stevenson, recordarem que les experiències dels anys trenta i quaranta havien produït novel·la social, comissions parlamentàries i els començaments de la legis-

---

3 Cole, M. (1963). The story of fabian socialism. Londres: Mercury Books, p. 19. Citat a Stevenson (1988, p. 27).

lació fabril, però fins a l'últim terç del segle XIX no va tornar a donar-se un renaixement de la recerca social. La raó, segons el parer d'aquest autor, no va ser una altra que el fet d'anar veient clar que "l'incomparable creixement de l'economia victoriana en els seus anys centrals no havia creat ni una societat igual ni una societat en la qual hagués quedat eliminada la pobresa".

En aquest context, hi havia autors com Samuel Smiles, que el 1859 va publicar la seva obra *Self help*, de la qual se'n van vendre més de 25.000 còpies el primer any i fins a 250.000 en els anys següents. L'autor hi expressava l'individualisme i la fe en el progrés que reflectia l'època daurada de la prosperitat econòmica dels anys cinquanta, quan el ràpid creixement econòmic podia repercutir en una millora dels salaris obrers. Smiles recomanava als pobres autonomia individual, frugalitat i perseverança:

L'esperit d'autonomia, l'"ajuda't a tu mateix", és a l'arrel de qualsevol creixement genuí dels individus, i, exhibit en la vida de molts, constitueix la veritable font del vigor i la força nacionals [...]. Fins i tot les millors institucions poden no donar ajuda activa a l'home. Potser el que més poden fer és deixar-lo lliure perquè es desenvolupi ell mateix i millori les seves condicions individuals. [...] Si aquest plantejament és correcte, se'n deriva que el més elevat patriotisme i la més alta filantropia consisteixen no tant a alterar les lleis i modificar les institucions com a ajudar i estimular els homes perquè s'elevin i es millorin a si mateixos amb la seva sola acció individual, lliure i independent.⁴

En aquest tipus de posicions el paper de l'Estat era mínim en la més pura línia spenceriana. En aquest punt Stevenson recorda que l'expressió anglesa per parlar de l'Estat policial és, textualment, "Estat vigilant nocturn", algú que es mantenia en vetlla mentre l'esforç individual i el lliure comerç feien la seva feina. És fàcil d'entendre en aquest context que durant el govern de Gladstone de 1868 a 1874 aquests costums es traduïssin en una postura política en què "reforma" equivalia a un atac als privilegis en l'administració, l'exèrcit, les velles universitats i altres casos similars, però que no implicava que el govern prengués més responsabilitats en l'esfera social. La tesi que defensa Stevenson és que els governs victorians no eren insensibles ni hipòcrites enfront de la pobresa. Coneixen l'existència dels habitatges miserables, dels efectes de la beguda o la prostitució, tenien preocupacions socials, però no es podien embarcar en un programa de reformes socials ampli. Les seves solucions eren les que Smiles hauria aprovat: autonomia individual, frugalitat i perseverança (!).

El citat general William Booth va ser l'autor d'una de les denúncies més contundents d'aquest tipus de recomanacions a la classe obrera:

La frugalitat és sens dubte una virtut. Però com pot beneficiar als qui no tenen res? Quin és l'ús que pot fer de l'evangeli de la frugalitat un home que ahir no tenia res per menjar i que avui no té els tres penics que li calen per

4 Smiles, S. (1968). *Self help*. Londres: Sphere Books. Citat a Stevenson (1988, p. 31 i s.).

pagar l'allotjament d'aquesta nit? Viure amb res un dia és prou difícil, però aconseguir estalviar a partir d'aquí no ho aconseguiria ni el més intel·ligent economista polític que hagi existit mai.

Cap a finals de segle, investigadors socials com Seebohm Rowntree podien demostrar de manera concloent que prop d'una tercera part de la classe obrera vivia en un nivell de pobresa primària, ja que no tenien prou ingressos per mantenir la seva salut. Molts obrers podien experimentar la pobresa en tres moments de la seva vida: primer, com a nens, quan els seus pares eren incapaços de subministrar-los un nivell de vida adequat; en segon lloc, quan, al seu torn, sent pares ells mateixos d'una àmplia i jove família, podien trobar-se al davant massa boques per alimentar i aconseguir un nivell convenient de salut, i, finalment, com a vells, que, en un temps anterior al de les pensions estatals, requerien viure dels estalvis, la caritat, les seves famílies o recorrent a l'assistència subministrada per les Lleis de Pobres, si no volien caure en la misèria més completa (Stevenson, 1988).⁵

Una mostra de la inquietud regnant és l'enumeració d'obres de recerca que recull Stevenson: *A night in the workhouse*, de James Greenwood, publicada el 1886; *How the poor live* ('Com viuen els pobres'), de George Sims; *The bitter cry of outcast London* ('L'amarg crit dels pàries de Londres'), d'Andrew Mearns, i la més commovedora del general William Booth, el fundador de l'Exèrcit de Salvació, *In darkest England and the way out*, en la qual urgia als membres de la societat victoriana a girar la seva mirada dels sofriments dels esclaus africans a la contemplació de la misèria i indignència que hi havia al llindar de les seves pròpies cases. Es compadien del patiment llunyà dels esclaus mentre recomanaven frugalitat als treballadors. En aquesta línia de recerca van treballar també Charles Booth i Seebohm Rowntree. Booth publica *Life and labour of the people in London* ('Vida i treball del poble londinenc'), obra que Stevenson qualifica de magistral. L'autor distribueix la població en classes socials, estableix una concepció clara del que denomina "llindar de pobresa" i una "alarmant valoració de l'infortuni" que revelava que un 30,7% de la població vivia en la pobresa. Per part seva, Rowntree va publicar un estudi elaborat a la ciutat de York: *Poverty: A study of town life* ('Pobresa: un estudi de la vida ciutadana'), en el qual demostrava que el problema de la pobresa era alguna cosa més que un problema exclusivament metropolità.

En aquest context social i de recerca fan la seva aparició els fabians, mostrant la seva preocupació des del principi per conèixer la realitat social mitjançant la tasca investigadora i alhora intentant elaborar respostes des d'una posició més socialista. De fet, no concebien una cosa sense l'altra. El 1886 la jove Beatrice Potter va dur a terme una anàlisi pionera sobre la relació entre els salaris i les condicions de vida dels pobres a Londres. Estava convençuda que un examen dels problemes socials, fet amb rigor, establiria les bases per a la solució d'aquests problemes. La reforma social "no s'aconseguirà cridant. El que cal és pensar a consciència". Stevenson postil·la que "la creença, àmpliament compartida, que la cerca desinte-

5 En aquest apartat l'autor cita l'obra de 1901 de Rowntree, *Poverty: A Study of Town Life* ('Pobresa: estudi de la vida de la ciutat').

ressada del coneixement havia de fer que s'arribés a unes conclusions socialistes era un actitud característica dels Webb sobre la funció de la recerca social". Perquè, diguem-ho ja, Beatrice Potter va acabar casant-se amb Sydney Webb, configurant un matrimoni pioner i amb gran influència en el moviment.

El socialisme britànic és producte en gran part del llegat del pensament fabià. Segons Salvador Giner (1992, p. 558):

el socialisme anglès procedeix de l'utopisme owenià, del radicalisme utilitari i del sindicalisme inicial. El marxisme no hi arrela al principi i només el penetra parcialment més tard. El que el caracteritza, des del punt de vista doctrinari, és el fet d'estar guiat per una escola de pensament relativament organitzada, que és la Societat Fabiana. Fundada el 1884 per un reduït grup d'intel·lectuals socialistes. H. G. Wells (1886-1946), George Bernard Shaw (1856-1950), Beatrice Potter (1858-1943) i Sydney Webb (1859-1947) van ser alguns dels seus primers membres més destacats.

Segons el parer de Giner, Sydney i Beatrice Webb van ser els teòrics fabians més importants i recorda la seva primera obra important conjunta: *La democràcia industrial*, un estudi del moviment obrer anglès. En aquesta obra els autors plantegen la idea que el socialisme és un moviment objectiu, produït per les condicions modernes de producció. Per això, manté Giner, els grans sindicats britànics eren part del moviment socialista, sabent-ho o no.

Al principi la Societat Fabiana no desitjava ser sinó un petit grup de pressió capaç d'influir pacíficament i amb les seves idees en la resta de la societat. Els fabians no desitjaven convertir-se en cap partit –ni ser absorbits–. Però l'èxit dels assajos fabians havia canviat les coses. El socialisme anglès necessitava un marc teòric que el tragués del seu pragmatisme excessiu. Obres tals com *Vida i treball del poble londinenc* publicada per Charles Booth, en què es descrivien vívidament les condicions de la classe obrera, no feien sinó augmentar la necessitat d'interpretar la situació en termes polítics. El cas és que, a partir de 1893, els contactes entre el Partit Laborista Independent i la Societat Fabiana sovintegen i es van formalitzant. A partir d'aquest moment la Societat Fabiana està present en un nombre considerable de reformes socials; en algunes d'elles, com la de la concessió del sufragi a la població femenina, hi va entrar una mica tard, però gairebé totes les altres pot dir-se que han vist la llum primer en un pamflet fabià i després en una llei del Parlament (Giner, 1992, p. 558).

Per conèixer de quina mena de socialisme es parla quan ens referim al moviment fabià recomanem l'assaig de Rodney Barker "L'estat fabià" (1988). Segons aquest autor, és comunament acceptat que el socialisme fabià és socialisme d'Estat.

No el socialisme d'un Estat abstracte o idealitzat, no la revolucionària dictadura del proletariat, sinó un socialisme que veu en l'Estat anglès, degudament estès i reformat, la maquinària per a tots els vaporosos propòsits que, més que explicar, comporta. [...] La necessitat benèfica de l'Estat està implícita en tots els seus arguments, i res del que van escriure sobre el

socialisme té sentit sense tenir això en compte. Els *Fabian Essays* de 1889 deixen prou clar aquest punt, i l'Estat, amb lletres majúscules, travessa resolutament les seves pàgines com un heroi romàntic, que regula i controla i que recol·loca l'anarquia de l'individualisme amb el bon sentit de la responsabilitat social col·lectiva (Barker, 1988, p. 48).

Com mantindrien poc més tard els pragmatistes nord-americans, els mitjans per aconseguir els seus objectius haurien de ser els purament democràtics: "Consideraven que el tema del poder era important, i intentaven descobrir vies per reemplaçar les desigualtats de poder que caracteritzaven el capitalisme per la «participació genuïna del cos sencer del poble en l'administració dels seus propis assumptes»", afirma Barker.

De tots el que es proposaren els integrants del moviment fabià, el que interessa als nostres objectius és ressaltar la relació dels seus principals protagonistes amb la reforma social, amb el treball social. Concretament, és Beatrice Webb la que figura com a pionera de la nostra disciplina en els manuals d'història (Capilla i Villadóniga, 2004). Aquesta identificació ve donada, sens dubte, per la seva vinculació –seguint els passos del seu pare, Richard Potter– amb la Charity Organization Society. Com succeeix amb tants altres autors (com per exemple Freud, Mead o Marx), a Beatrice Webb se la relaciona amb diferents disciplines. La reclamen els sociòlegs com a sociòloga i els economistes com a economista. Com una de les pioneres de la sociologia, concretament de la sociologia del treball, segons la identifica el professor Juan José Castillo (1999) sens dubte amb arguments per fer-ho si repassem tots els estudis que va realitzar en solitari o amb el seu marit, fruit de les seves múltiples recerques: *The history of trade unionism* (1894), *Industrial Democracy* (1898), *A constitution for the socialist Commonwealth of Great Britain* (1920), *The decay of capitalist civilization* (1923) i *Methods of social study* (1932). Castillo va publicar el 2001 un altre article titulat "Passió i ofici: Beatrice Webb en la fundació de la sociologia", que és la presentació del contingut de les pàgines següents, publicades en la *Revista Espanyola de Recerques Sociològiques*, titulades: "Beatrice Webb, Diari d'una investigadora". A la seva extensa obra cal afegir-hi com a mèrit el seu paper de fundadors de la London School of Economics and Political Science, a la qual qualificaven com "el seu únic fill", sense oblidar el seu protagonisme en el naixement del Partit Laborista. Per a Gorostiza, Sydney i Beatrice Webb són els pares del que podríem anomenar l'escola de l'estat de benestar. Només per això mereixen figurar com a pioners d'una disciplina que des de les ciències socials vol transformar la realitat.

Els economistes també l'eleven als seus altars. José Luis Ramos Gorostiza (2003) en diu que és "segurament l'«economista» que més influència pràctica ha exercit, una influència que en certa manera encara es deixa sentir als nostres dies". Val. Compartim amb altres disciplines la nostra autora, compromesa amb les COS en la seva joventut, que es va mantenir tota la seva vida interessada en la qüestió social, en la reforma social i que ha passat per ser un referent històric del moviment fabià i que, efectivament, estén la seva influència fins als nostres dies. Estem

acostumats al fet que les dones relacionades amb els primers passos del treball social es reivindicuin també des d'altres disciplines, a vegades amb més força i menys arguments que la reivindicació que es fa des del treball social. Això també passa amb Jane Addams i, en general, amb un munt de notables dones relacionades amb la Hull House i l'Escola de Chicago, que eren sens dubte treballadores socials i que per això investigaven, la qual cosa els fa "pujar" un graó cap a la sociologia, per més que els poderosos homes professors de la universitat, Park i Thomas entre ells, sempre pensessin que les seves aportacions al pensament científic, donada la seva condició femenina, sempre serien de segon nivell. Les volien com a alumnes que augmentessin la matrícula i, una vegada graduades, com a treballadores socials, però fer classes a la universitat estava reservat als homes. Caldrà recordar-ho una vegada més?

Tornem, però, a Beatrice Potter/Webb. En realitat, com reconeix Ramos Gorostiza, "Beatrice no va rebre mai una educació formal segons l'ús. Va ser pràcticament una autodidacta que es va formar llegint llibres de l'extensa biblioteca del seu pare sobre filosofia, ciències i matemàtiques. En concret, dos dels autors que li van deixar una petjada més profunda van ser Auguste Comte i Herbert Spencer".

La presència de Herbert Spencer en la vida de Beatrice Webb no deixa de sorprendre i mereix algun aclariment. Pel que sembla, la gran figura dels inicis de la sociologia britànica pertanyia al cercle més íntim de la família Potter. No era, per tant, una relació a través de les lectures del pare de l'evolucionisme social, sinó que hi havia un tracte personal freqüent, tertúlies, passejos, viatges als quals Beatrice fa referència en els seus diaris i memòries. La relació va ser tan notable que Spencer la va nomenar el seu marmessor intel·lectual, l'encarregada del seu llegat i de les seves publicacions quan ell desaparegués. No obstant això, quan s'assabenta del compromís de Beatrice amb Sydney Webb, un perillós sindicalista, immediatament revoca la seva decisió. No podia sofrir la idea que el seu "editor" estigués casada amb un conspicu socialista, un radical "fabià", afirma J. J. Castillo. En tot cas, diu aquest autor, "crec que pot dir-se que un dels traços que més destaquen en la formació de Beatrice com a sociòloga rau, precisament, en el pas d'un individualisme spencerià que no acceptarà cap intervenció estatal o col·lectiva, a la ruptura total amb posició ideològica semblant..." (Castillo, 1999, p. 199).

Evidentment, en la trajectòria de Beatrice queda clar el seu rebuig a la caritat de l'època victoriana. La caritat no és la solució. La seva aposta serà per conèixer bé els problemes a través de la recerca, de la recollida d'informació de l'observació dels fets (el que la va portar a disfressar-se fent-se passar per la filla d'un granger durant unes setmanes per poder viure com a membre de la classe treballadora i descriure després el treball a les fàbriques). Els Webb apostaven per una "ciència de la societat que es basaria en una observació precisa dels fets reals", segons declaren el 1897 en la seva obra *Industrial Democracy*. La seva aposta serà per la reforma social amb l'objectiu de transformar radicalment les condicions de vida dels pobres, el seu accés a l'educació, a la sanitat i a un habitatge digne.

La proposta dels Webb és benestar, igualtat i socialisme. Aquesta posició, interpreta Anthony Wright (1988),

estava basada en un dramàtic punt de vista global sobre la naturalesa del desenvolupament social modern, un procés que podia ser revelat i accelerat per la recerca social i la pressió democràtica, i format per la reforma institucional. La seva expressió era un socialisme col·lectivista que, equipat amb les tècniques administratives adequades, podria millorar el benestar social per la via d'acostar-s'hi d'una forma positiva, en lloc de negativament, enfrontant-se a la pobresa i a la malaltia mitjançant la prevenció i no a través de les mesures repressives.

Una última idea respecte a la petjada dels Webb a l'Escola, o com diem a Europa, en l'elaboració del discurs de l'estat de benestar, que ha passat a ser, almenys fins a l'explosió de l'última crisi econòmica, poc menys que un senyal d'identitat del model europeu, per més que el seu desenvolupament hagi aconseguit nivells diferents entre els països nòrdics o els del Mediterrani i per més que aquest discurs s'hagi convertit en la diana de tots els discursos neoliberals posant-ne en dubte la sostenibilitat econòmica –de la gratuïtat de l'ensenyament, de l'atenció sanitària, del desenvolupament d'amplis serveis socials o d'un sistema de pensions digne.

Referint-se a aquest estat de benestar, Raymond Williams es referia al “món dels Webb” en què vivim i altres autors treuen importància a l'informe Beveridge en relació amb l'herència dels Webb. El mateix Beveridge comentava el seu informe dient que “procedia del que tots nosaltres hem begut dels Webb”. Altres autors, com Wright, al qual seguim en aquest apartat, posen en dubte una identitat de plantejaments i fins i tot hi assenyalen alguns desacords. En tot cas, la relació entre l'herència dels Webb i els objectius i preocupacions de Lord Beveridge és clara, per més que sobre la qüestió del com hi hagués desacords.

Hem de citar el Minority Report. Com és que els Webb són universalment reconeguts com els pares d'una tradició fabiana que ha tingut una extensa influència en la política social britànica (fins al punt d'haver creat una nova disciplina en l'administració social)?, es pregunta Wright.

El Minority Report subministra una clau, o més aviat diverses. Quan Beatrice va trencar amb els seus companys de la Comissió i va decidir preparar “un gran informe per si mateixa” estava expressant el compromís de, i la capacitat per a, la recerca social del tipus que ha estat part central de la total empresa dels fabians [...]. Les propostes administratives del Minority Report, que implicaven el desenvolupament de nous quadres d'administrativistes especialitzats i treballadors socials a través de l'autoritat pública, també marquen el parentiu del fabianisme amb el professionalisme del benestar social. En termes històrics això pot ser vist com una victòria dels Webb sobre la Charity Organization Society, i la victòria d'una versió administrativa del socialisme que dona un paper central “als tècnics de la reforma” fabians a l'hora de desenvolupar, i d'entrenar a uns altres perquè ho duguin a terme, la maquinària de la política social del govern local i central. En última instàn-

cia, s'ha suggerit, els Webb han exercit més influència en els cursos sobre política social que sobre la política social mateixa (Wright, 1988, p. 131).

Tenim, doncs, aquí una proposta fonamental dels Webb i del moviment fabià: la creació d'un cos de treballadors socials funcionaris que gaudissin de l'autoritat pública, representants de l'Estat d'alguna manera, encarregats de treballar pel benestar social, d'intervenir en les situacions de pobresa amb un cert objectiu a més a més educatiu perquè per a ells, com també per als pragmatistes nord-americans, l'educació era un instrument fonamental de millora de la qualitat de vida dels treballadors, i a més un requisit per a un exercici digne de tal nom de la vida democràtica, una manera de construir la igualtat entre els éssers humans.

Podem concloure, doncs, que la petjada que deixen els Webb, Beatrice concretament, i la seva influència en el moviment fabià –i pel que ens interessa als treballadors socials– és el seu trànsit de la caritat a la ciència, de les velles pràctiques de les COS de l'època victoriana a l'entrenament d'un cos de treballadors socials formats i entrenats a partir dels coneixements científics. I a més van saber somiar amb un altre tipus de societat que hauria de ser construïda a partir de la influència de les idees, unes idees d'una qualitat que haurien d'imposar-se per la via democràtica, d'una força tal que haurien de superar el capitalisme. Els gegants a batre eren ni més ni menys que la pobresa, la malaltia, la ignorància, la misèria i la vagància. Perquè Beveridge caminés després pel mateix camí havia estat necessari que ells tracessin la ruta. Molts altres n'han seguit seus passos. Afortunadament.

Referències bibliogràfiques

- Barker, R. (1988). El estado fabiano. En B. Pimlott (Coord.), *Ensayos Fabianos sobre pensamiento socialista* (p. 45-62). Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Capilla Pérez, A., Villadóniga Gómez, J. C. (Coord.) (2004). *Los pioneros del trabajo social, una apuesta por descubrirlos*. Huelva: Escuela Universitaria de Trabajo Social, Universidad de Huelva.
- Castillo, J. J. (1999). Beatrice Webb: la sociología del trabajo entre dos siglos. *Política y Sociedad*, 32, 195-205.
- Castillo J. J. (2001). Pasión y oficio: Beatrice Webb en la fundación de la sociología. *REIS: Revista española de investigaciones sociológicas*, 93, 183-188.
- Giner, S. (1992). *Historia del pensamiento social*. Barcelona: Ariel Sociología.
- Pimlott, B. (Coord.) (1988). *Ensayos Fabianos sobre pensamiento socialista*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Ramos Gorostiza, J. L. (2003). Beatrice Webb y su influencia como economista. *Contribuciones a la Economía*. Recuperat de <http://www.eumed.net/ce/jlrg-webb.htm>
- Stevenson, J. (1988). De la Filantropía al Fabianismo. En B. Pimlott (Coord.), *Ensayos Fabianos sobre pensamiento socialista* (p. 25-44). Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.
- Wright, A. (1988). Revisión del Tawneismo: igualdad, bienestar y socialismo. En B. Pimlott (Coord.), *Ensayos Fabianos sobre pensamiento socialista* (p. 127-158). Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.